

सहकारी संस्थाहरुको
बचत मिश्रण
व्यवस्थापन तथा
व्याजदर निर्धारण
सम्बन्धि अन्तरक्रिया

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.

विषयसुची

सामान्य विषयवस्तु:

- ✓ सहकारीको वित्तीय सेवा अर्न्तगत बचत सेवा र बजारीकरण
- ✓ प्रतिस्पर्धि व्यवहार कसरी विश्लेषण गर्ने
- ✓ बचत सेवा निर्माण प्रक्रिया
- ✓ बचत मिश्रण व्यवस्थापन
- ✓ नियमित बचत सेवा निर्माण

व्याजदर सम्बन्धि प्राविधिक विषयवस्तु

- ✓ व्याजदर निर्धारक
- ✓ व्याजदर निर्धारण गर्ने तरिका
- ✓ बचतमा औषत भारित व्याजदर गणना गर्ने तरिका
- ✓ सन्दर्भ दर

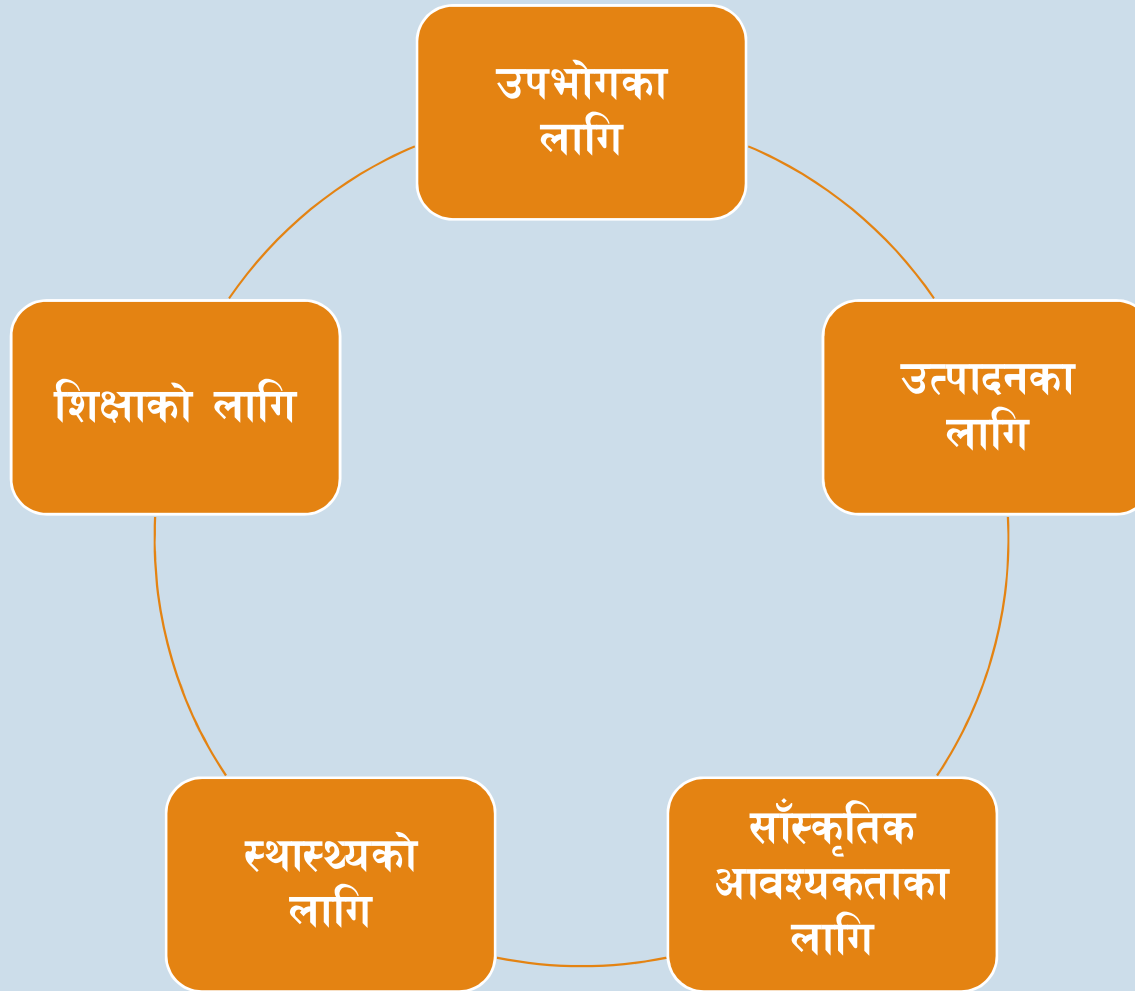
सहकारीको वित्तीय सेवा

बचत

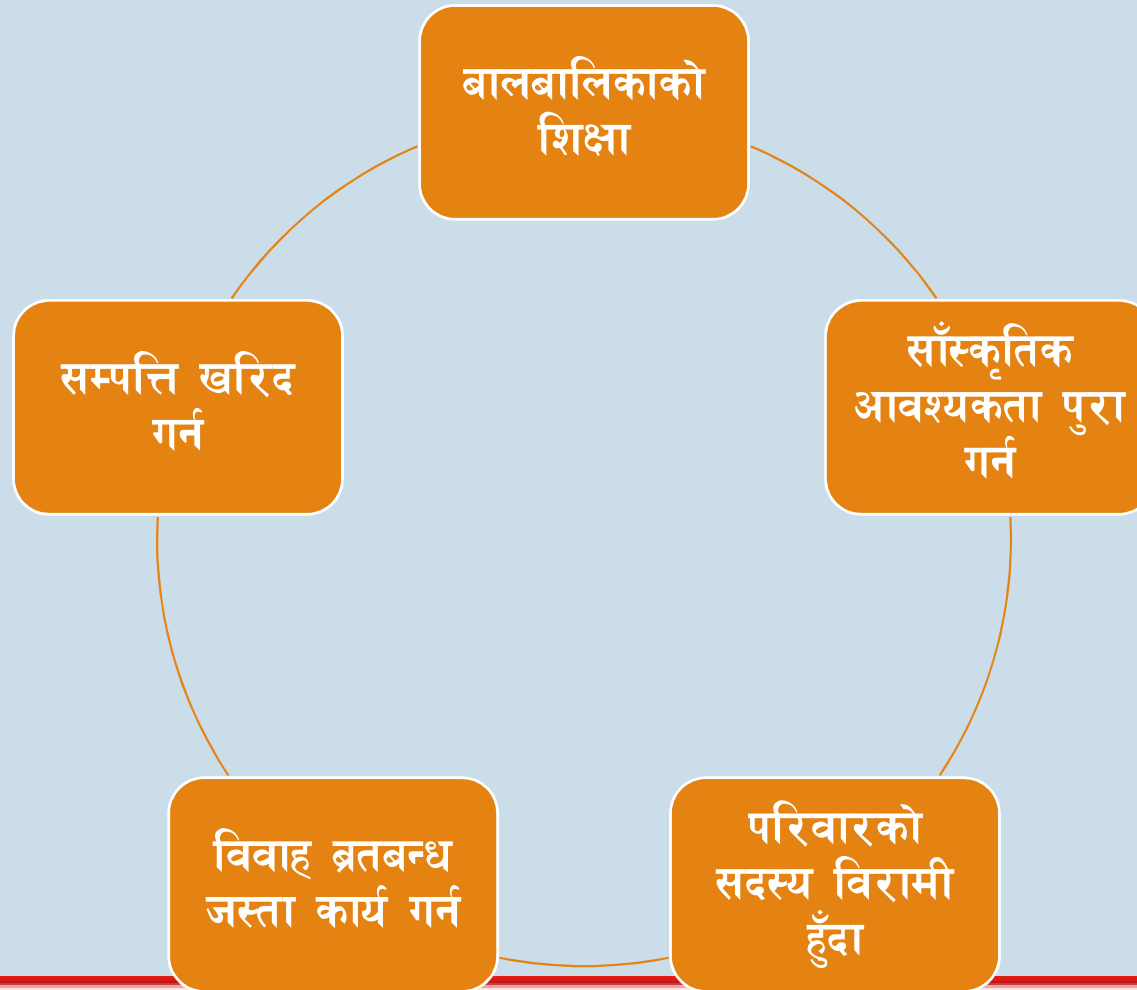
विप्रेषण, बीमा

ऋण

बचत के का लागि ?

बचत के का लागि ? (विशेष अवस्था)

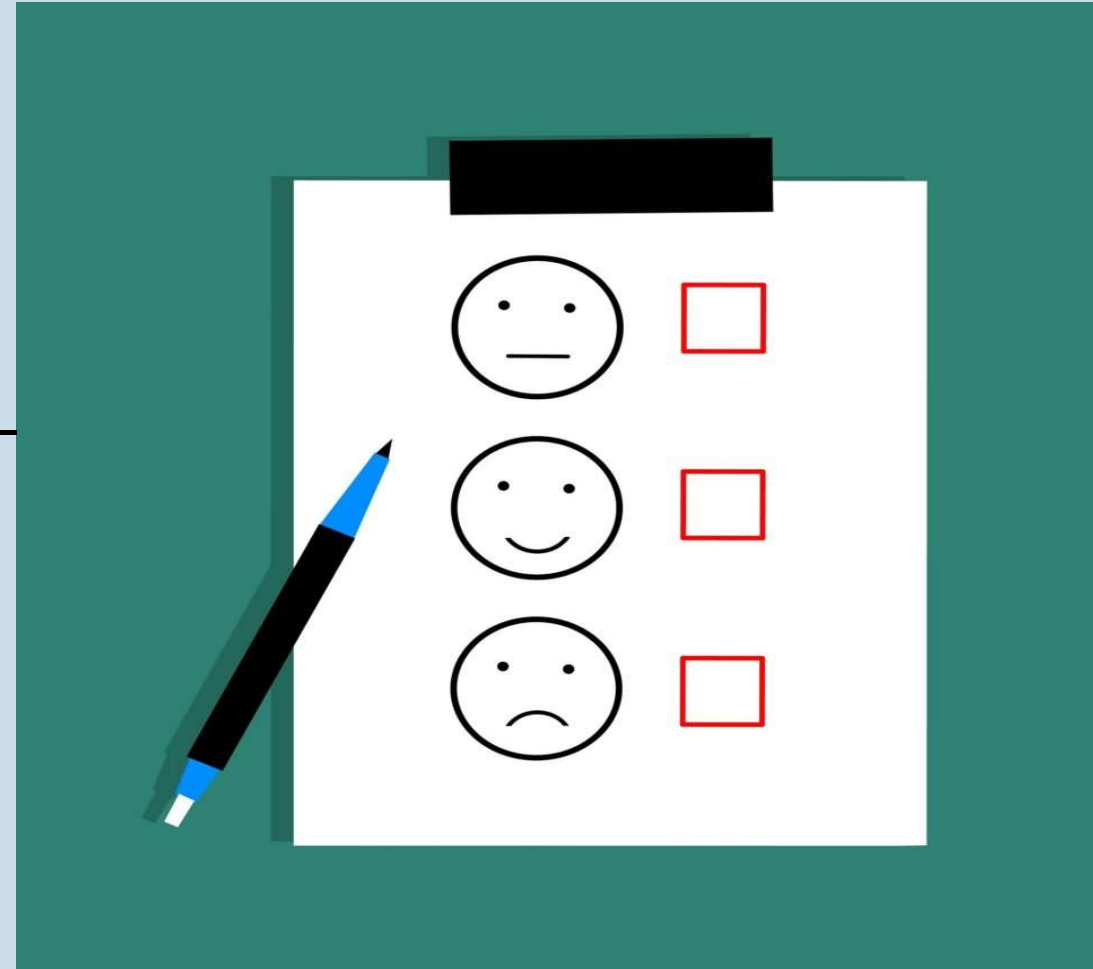
सहकारीमा बचतको
बजारीकरणमा हुन सक्ने
समस्या

उत्पादन तथा सेवा
निर्माणमा
(Design) समस्या

सहकारीमा बचतको
बजारीकरणमा हुन सक्ने
समस्या...

सदस्यको आवश्यकता
पहिचान गर्न नसक्नु

सहकारीमा बचतको
बजारीकरणमा हुन सक्ने
समस्या...

मूल्य निर्धारण र
बजारदरको
सामञ्जस्यतामा कमी

सहकारीमा बचतको
बजारीकरणमा हुन सक्ने
समस्या...

प्रतिस्पर्धिहरुको
लेखाजोखा नराख्नु

सहकारीमा बचतको
बजारीकरणमा हुन सक्ने
समस्या...

प्रोडक्ट बनाउँदा
आवश्यक प्रक्रिया
अबलम्बन नगर्नु

सफल वस्तु तथा सेवा निर्माणको लागि सहकारीले.....

सदस्य, बजार र प्रतिस्पर्धिहरुलाई राम्रोसँग बुझेको हुनुपर्छ ।

सदस्यलाई केन्द्रमा राखेर उच्च मूल्यको सेवा निर्माण गर्न सक्नुपर्छ ।

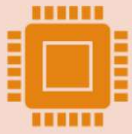
उस्तै आवश्यकता र आकांक्षा हुने समूह (Market Niche) लाई विशेष ध्यानमा राख्नुपर्छ ।

सहकारीमा बचत सेवा...

सदस्यको वित्तीय आवश्यकता पुरा गर्न सक्ने खालको हुनुपर्छ,

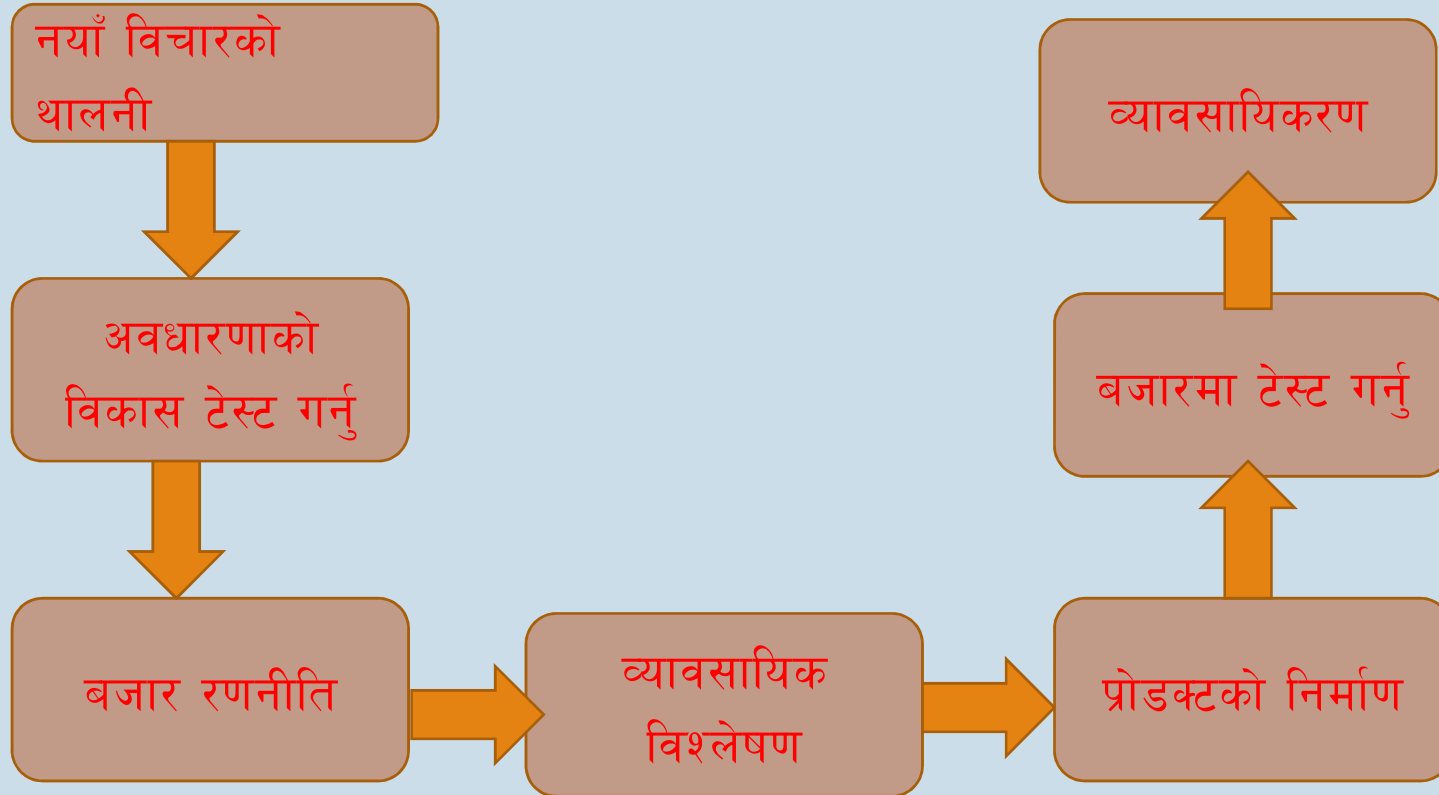
सदस्यको **वित्तीय लक्ष्य** हासिल गर्न सघाउनुपर्छ

प्रतिस्पर्धि दरमा सहजै उपलब्ध हुने

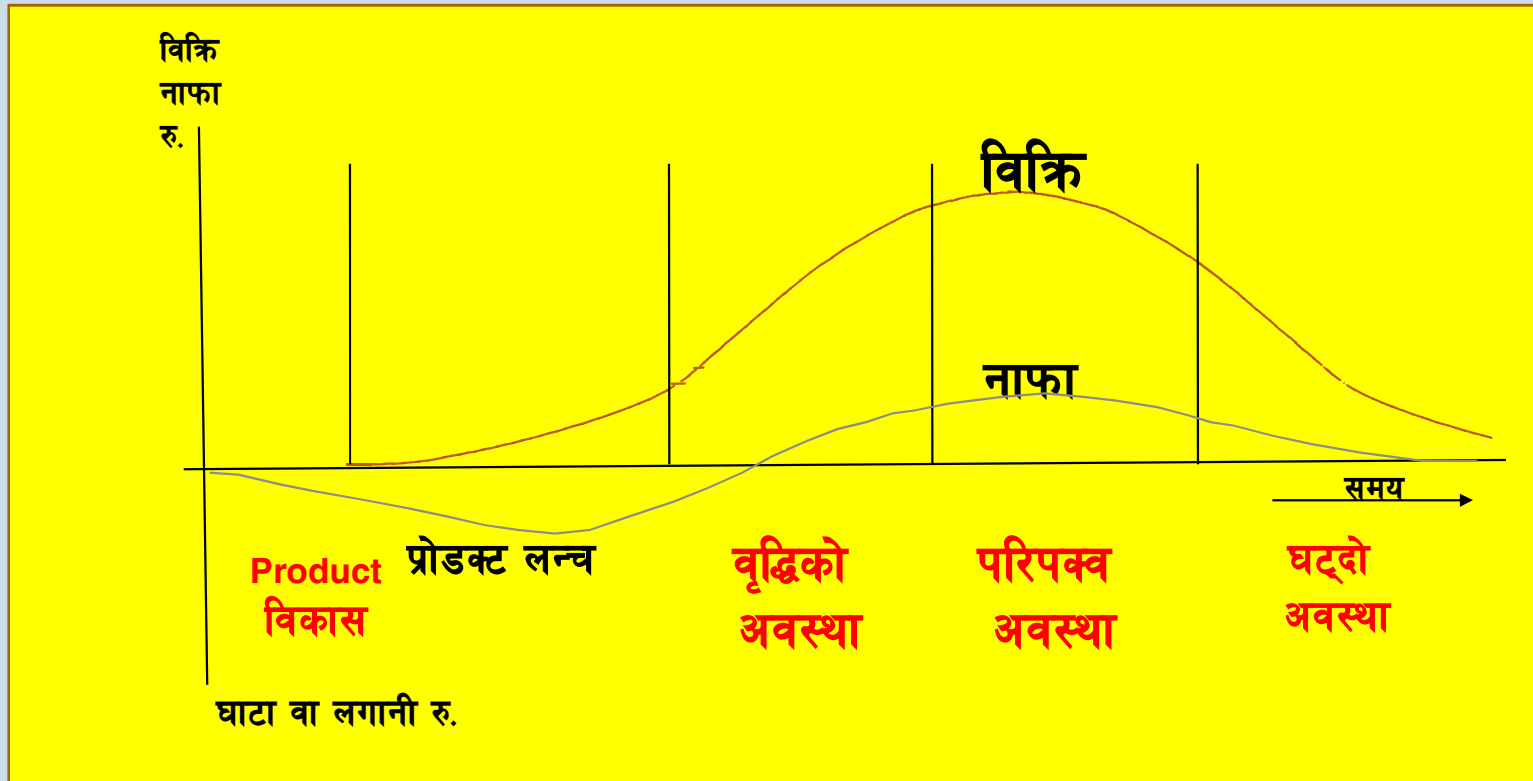

वस्तु तथा सेवा निर्माणका प्रक्रिया

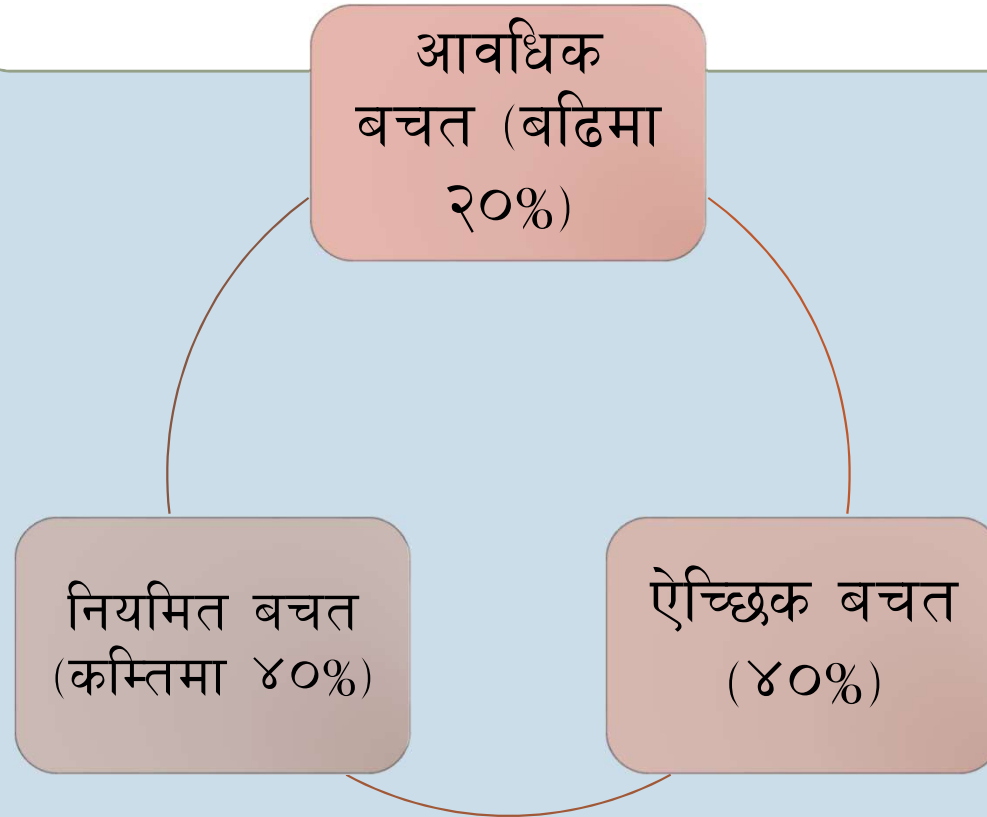

वस्तु तथा सेवाको जीवनचक्र

बचतको पोर्टफोलियो

नियमित बचत सेवा निर्माण (उदाहरण)

१. उद्देश्य

- ✓ नियमित रूपमा बचत गर्ने बानीको विकास गर्न ।
- ✓ समृद्धिको लागि ।
- ✓ अशक्त अवस्थाका लागि आवश्यक रकमको जोहो गर्न ।

२. समयसीमा (यदि छ भने) :

कम्तिमा १० वर्ष

३. भुक्तानी फिर्ताको अवस्था :

६० वर्ष उमेर पुगेपछि ५० प्रतिशत पहिलोपटक, त्यसरी फिर्ता लिएको १ महिनापछि २५ प्रतिशतका दरले, कुनै आकस्मिक अवस्थामा जहिलेपनि फिर्ता हुने, सदस्यता त्याग गर्दा फिर्ता हुने

४. नियमितता (कहिले कहिले बचत गर्ने?):

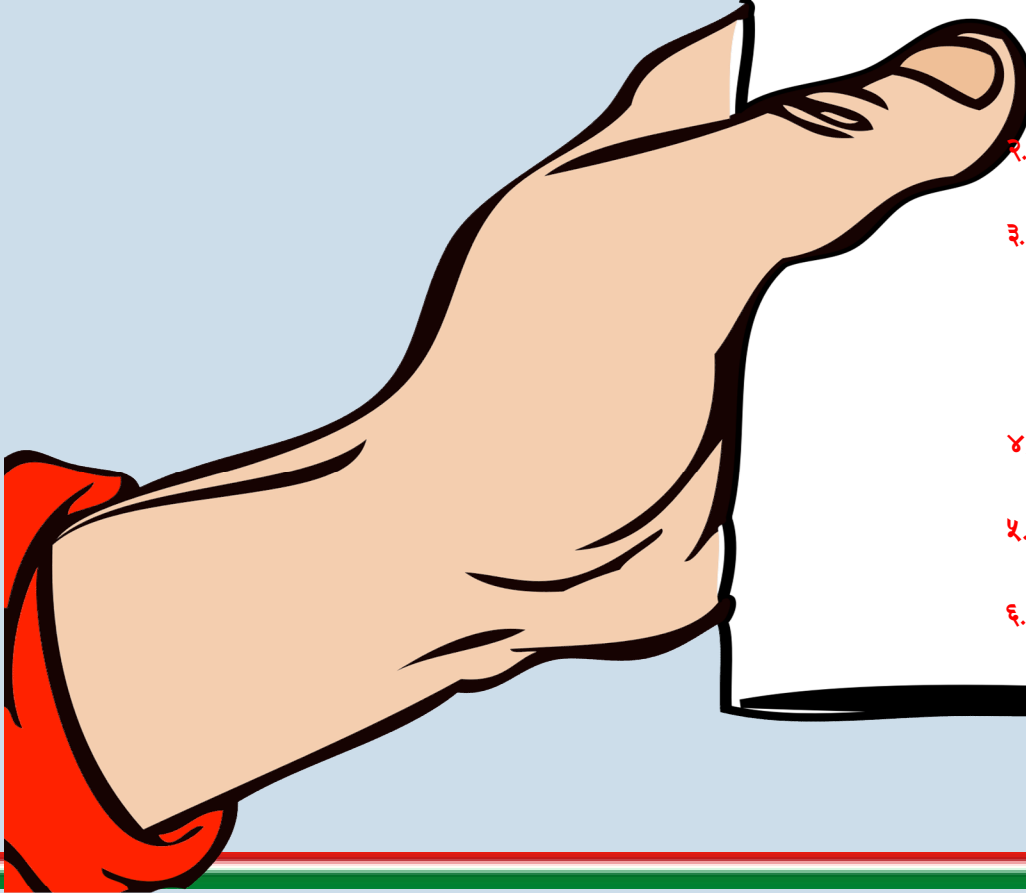
हरेक महिना

५. व्याजदर: (उदाहरण)

११% (औषत ऐच्छिक बचतको भन्दा ..% बढि)

६. मूल्य थप (Value Add) :

स्वास्थ्य उपचारमा रु..... सम्मको बीमा ।

नियमित बचत सेवा निर्माण...

विशेषताहरु :

- ✓ सबै सदस्यहरुले मासिक रुपमा नियमित जम्मा गर्नुपर्ने ।
- ✓ निश्चित दरमा जम्मा गर्नुपर्ने ।
- ✓ न्यूनतम रु. १०००/- जम्मा गरी खाता खोल्न सकिने ।
- ✓ ६० वर्ष उमेर नाघेका सदस्यहरुलाई अनिवार्य नहुने ।
- ✓ दैनिक मौज्दातमा ब्याज गणना हुने ।
- ✓ त्रैमासिक रुपमा ब्याज पुँजीकरण गरिने ।
- ✓ निश्चित अवधि, आकस्मिक अवस्था तथा सदस्य परित्याग गरेमा भिक्तन सकिने ।
- ✓ वचतको अवधि सदस्यता कायम रहेसम्म रहने ।

नियमित बचत सेवा सुत्र

सबै सदस्यको
अनिवार्य
सहभागिता

थोरै रकमको
नियमितता
(जस्तै मासिक
५०० रुपैयाँ)

सामान्यतया औषत
१ दिनको आम्दानी

बचत गर्ने
बानीको विकास
गर्न

सहकारीको
लागि पुँजी
निर्माण गर्न

बचतको
पोर्टफोलियो
स्वस्थ राख्न

नियमित बचतको उदाहरण...

मासिक रु. ५००।००
व्याजदर : १२%
व्याज गणना: दैनिक
व्याज भुक्तानी: त्रैमासिक
अवधि: १० वर्ष
साँवा: ६००००।००
व्याज: ५५३६३।००
एकमुष्ठ रकम: १,१५,३६३।००

मासिक रु. ५००।००
व्याजदर : १२%
व्याज गणना: दैनिक
व्याज भुक्तानी: त्रैमासिक
अवधि: ५० वर्ष
साँवा: ३,००,०००।००
व्याज: १,८४,८६,१४६।००
एकमुष्ठ रकम: १,८७,८६,१४६।००

बचतको व्याजदर कसरी निर्धारण गर्ने?

बजार दरको विश्लेषण गर्ने

मासिक

व्यवस्थापक

सन्दर्भ दरको ख्याल राख्ने

नियमित

व्यवस्थापक

सहकारीको व्याजदर, बजार दर र
सन्दर्भ दरको तालमेल मिलाउने

नियमित

व्यवस्थापक

लागत लाग्ने स्रोतहरूको विश्लेषण गर्ने

मासिक

व्यवस्थापक

बचतको बजार दर विश्लेषण गर्ने तरिका

बैंक, वित्तीय संस्था र सहकारीको नाम	बचतको प्रोडक्टका नामहरु	व्याजदर	विशेषताहरु	फिर्ता गर्ने तरिका	थप जानकारीहरु
कखग बैंक		X %			
		X %			
XYZ Coop		X %			
		X %			
औषत बजार दर		XX %			

लागत लाग्ने स्रोतहरु

स्रोत	दर	रकम	लागत	कैफियत
शेयर	१५%	XXX	XXX	औषत शेयर
बचत	११%	XXX	XXX	औषत बचत
वाह्य कर्जा	११%	XXX	XXX	वास्तविक

लागत नलाग्ने स्रोतहरु

स्रोत	दर	रकम	लागत	कैफियत
भुक्तानी दिनुपर्ने	०%	XXX	००	
बाँकी करहरु	०%	XXX	००	
कोषका रकमहरु	०%	XXX	००	

Spread rate - WACC Method

बचत

स्रोत	दर	रकम	भार	भारित दर
बचत क	१५%	१००	११.११%	$१५ * ११.११\% = १.६७\%$
बचत ख	११%	३००	३३.३३%	३.६७%
बचत ग	११%	५००	५५.५५%	६.११%
कुल		९००	१००%	११.४४%

फरकता दर

$$१५.६२ - ११.४४ = ४.१८$$

ऋण

प्रयोग	दर	रकम	भार	भारित दर
ऋण क	१५%	९०	११.८९%	१.७८%
ऋण ख	१६%	२६९	३५.५४%	५.६९%
ऋण ग	१५.५%	३९८	५२.५८%	८.१५%
कुल		७५७	१००%	१५.६२%

Spread rate - Average Method

बचत

फरकता दर

$95.5 - 92.33 = 3.17$

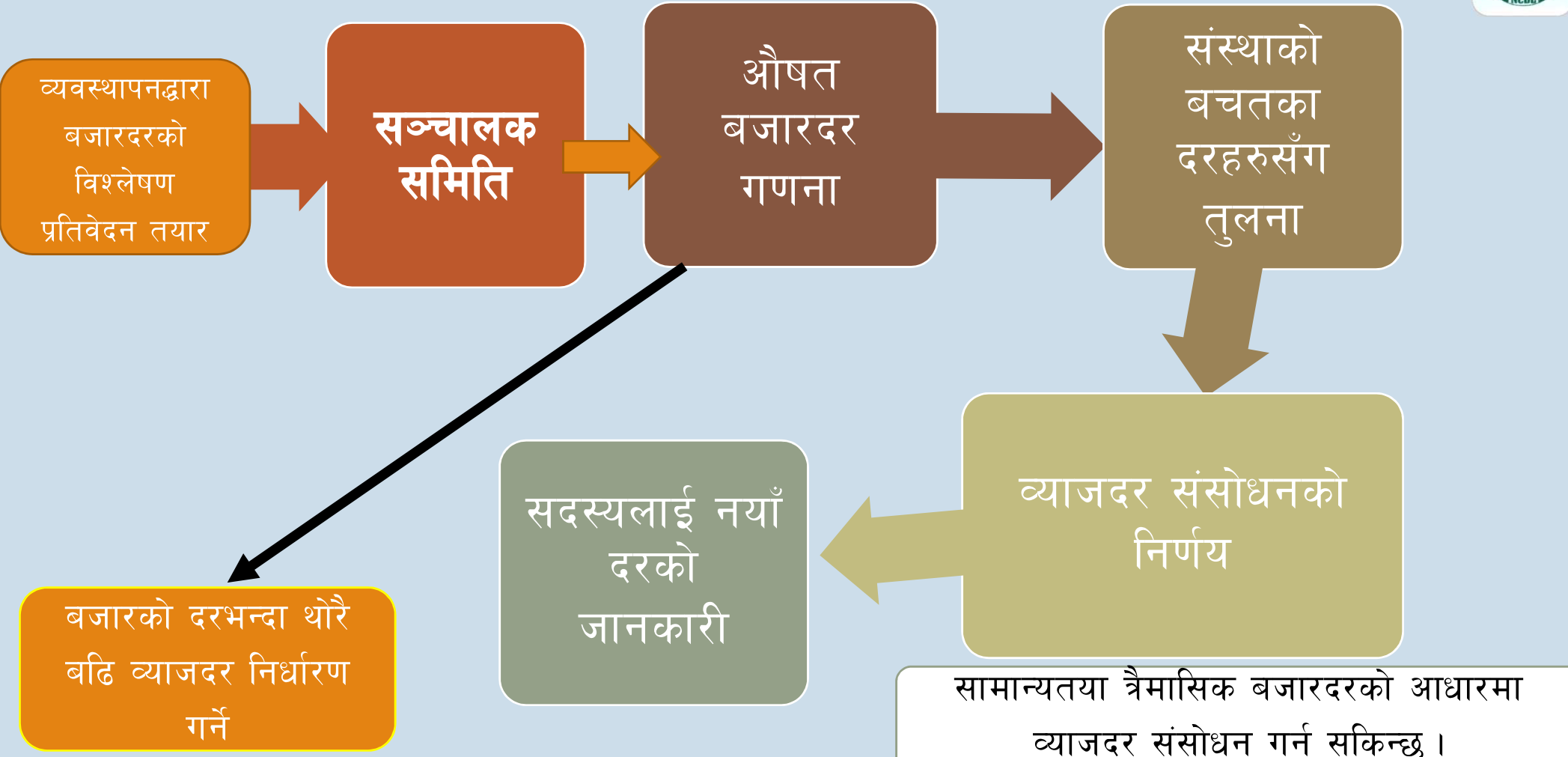
ऋण

स्रोत	दर
बचत क	95%
बचत ख	99%
बचत ग	99%
औषत	92.33%

प्रयोग	दर
ऋण क	95%
ऋण ख	96%
ऋण ग	95.5%
औषत	95.5%

बचतको व्याजदर निर्धारण गर्ने चरणबद्ध तरिका

बचतको व्याजदर निर्धारण गर्दा...

१. प्रतिस्पर्धिहरूको दरलाई ख्याल गर्नुपर्छ,
२. कतिपय व्याजदरहरू छोटो अवधिको लागि पनि हुन सक्छन्,
३. व्याजदरको औषत गरेर हेर्दा कुनै बचतमा धेरै व्याजदर दिएर **(जस्तै अहिलेको समयमा १५.५% सम्म)** पनि आर्कषण गर्नुपर्छ ।
४. धेरै व्याजदर भएको बचतको प्रोडक्टहरूको अवधि छोटो हुनुपर्छ, **(जस्तै ६ महिना) ।**
५. बचतको प्रोडक्ट निर्माण भैसकेपछि उचित रणनीतिका साथ सदस्यहरू माझ बजारीकरण गर्नुपर्छ ।
६. बजारीकरणको लागि क्यालेन्डर बनाउन सकिन्छ ।
७. प्राथमिक शेयर पुँजी कोषको १५ गुणासम्म मात्रै बचत संकलन गर्न सकिन्छ ।

बजारीकरणको लागि क्यालेन्डर (Marketing Calendar)

बचतको व्याजदरहरु औषत
भारितदरको आधारमा निर्धारण गर्ने
तरिका

बचतको व्याजदरको आधारमा समय निर्धारण गर्ने टुल्सको प्रयोग

धन्यवाद